

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesis Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Capvt XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

CAPVT
XVI.

LOCI PRÆCIPVI

- I. De Bigamia Abrahæ.
 II. Res secunda pariunt insolentiam, quæ pugnat cum Modestia seu ταπεινωφροσύνη.
 III. Miseriæ æconomicae sunt excusatio patientiæ, fidei, invocationis, & aliarum virtutum.
 IIII. De usu afflictionum.
 V. De Ecclesia, quod non sit assignata ad primogenituram & alias carnales prærogativas.

I.

DE BIGAMIA
Abrahæ.

Vsitata & uerissima regula est, Non exco-
 sed legibus iudicandum esse. Est autem lex com-
 in

in Paradiso sancita, ut sit duarum tantum personarum indissolubilis coniunctio. Erunt duo in carnem unam. Hanc legem Christus Matth. 10. Et Paulus 1. Corinth. 7. repetit. Excusatur autem Abraham, eo quod facta sit ipsi promissio Seminis, quod ex uxore sterili & effecta expectare non potuerit. Ideo de sententia & uoluntate uxoris, concubinae consuetudine usum esse, praesertim cum Polygamiamos politicus illarum gentium esset, & pro peccato non haberetur: sicut nunc in Germania Ebrietas ferè in morem politicum abiit, ut non modo pro peccato non habeatur, sed etiam laude ducatur. Fuit etiam usitatum in illis gentibus, ut uxores steriles, Maritis adiungerent ancillas suas, ex quibus Dominis liberi & heredes nascerentur. Sic Plutarchus narrat Stratonice Regis Deiotari uxorem sterilem, Clam iniuxisse marito ancillam Electram, ex qua heredem Regni suscepit. Potest autem ad hunc locum tota doctrina de Coniugio supra Capite Secundo recitata, transferri.

II.

RES SECVNDÆ
pariunt insolentiam.

Sicut Agar propter donum foecunditatis effert se supra dominam, eamq; superbe contemnit: Sic
 X 4 omnes

omnes homines natura superbi sumus, & pro
 quacumque dona Dei beneficio nobiscum com
 nicata efferimus nos supra alios, & præcipue in
 bus secundis excusso timore Dei mirificè insolent
 mus, ut grauiſimè inquit Xenophon πρὸς ἑσθ. Di
 ficilius est inuenire hominem, qui res secundas
 ferat, quàm qui aduersas. Ille enim insolentiam
 omnibus, Ha uerò modestiam in plurimis effici
 Muniamus autem nos contra hanc insolentiam
 re & exercitio modestiæ seu ταπεινοφροσύνης
 quæ frenat nos, ne in opinione de nobis, & sermo
 & in actionibus supra nostras uires nos efferamus
 nec despiciamus alios, sed in timore Dei & fide
 ligenter nostræ uocationis officia faciamus.

III.

MISERIE OECONOMI
 cae sunt exercitia patientiæ, fidei,
 uocationis, & aliarum uir
 tutum.

Tres sunt cause propter quas uult Deus
 nes in œconomica & politica societate uiuere.

1. Vt ipsi obediant.
2. Vt ipse in cœtu innotescat, & inuocatio
 confessio in hac societate luceat.
3. Vt exercent fidem, dilectionem, misericordiam,
 patientiam.

tientiam, & alias uirtutes. Huius tertiæ causæ exemplum illustre sunt in hoc Capite multiplices miseriae in Oeconomiae Abrahamæ, uxoris sterilitas, æmulatione & odium erga concubinam ancillam, quod committantur assidue lites & rixæ domesticae, concubinae fuga cum herede &c. Quas miseras omnes uir Heroicus singulari patientia perfert, ut concordiam cum sua coniuge tueatur & conseruet.

IIII.

DE VSV AD FLI-
ctionum.

Vniuersaliter pijs in adflictionibus hæc regula tenenda est, Deum punire aut exercere non ut perdat, sed ut retrahat ad pœnitentiam, & exuscitet, ut crescant in nobis timor Dei, inuocatio, & ceteræ uirtutes, ut dicitur, Viuo ego, nolo mortem peccatoris, sed ut conuertatur, & uiuat. Item Corinth. 1. 1. Cum punimur, à Domino corripimur. Esai. 28. Veraxio dat intellectum, παθήματα, μαθήματα. Sic Agar impatiens morositatis, odij & iniuriarum Saræ fugit, ac uersans in ærumnis exuscitatur ad pœnitentiam, inuocationem, & gratiarum actionem, & confirmata uoce Angeli agnoscit se, à Deo uideri, hoc est, curari, & rediens ad Abraham obtemperat Saræ etiam duriori, et se ei propter Deum subiicit

Y § Agar)

Agar) חַגַּר peregina, à גַּר.

Sur) שׁוֹר inspector, à שׁוֹר intuitus est.

Hismael) יִשְׁמַעֵאל exaudit Dominus.

Cades) קֹדֶשׁ sanctus.

Barad) בָּרַד grando.

C A P V T XVII.

LOCI PRÆCIPVI.

- I. De Fœdere, quod facit Deus cum Abraham & vniuersa Ecclesia.
- II. De Signo fœderis, hoc est, Circumcisionis.

I.

DE FOEDERE, QUOD facit Deus cum Abraham et vniuersa Ecclesia.

Deus colligit & constituit Ecclesiam omnibus temporibus, uoce promissionis, in qua remissionem peccatorum, iusticiam & uitam æternam creditur.